

Ірина Сидорук – кандидат педагогічних наук, доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;

Надія Корпач – кандидат педагогічних наук, доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Європейська волонтерська служба як чинник розвитку соціальної активності молоді

Історія волонтерства бере початок з глибини віків. Базуючись на любові до ближнього, воно розвивалось при релігійних інституціях, організаціях взаємодопомоги та в кінцевому результаті у благодійних та громадських організаціях. Сьогодні, у зв'язку із соціально-економічним, політичним становищем в нашій країні, волонтерська діяльність стала частиною буття кожного українця та потужною складовою соціально-педагогічної роботи. Рейтинг благодійності в Україні з кожним роком зростає. Якщо у 2010 р. наша держава займала 150 місце, в 2013 р. – 103 місце то в 2015 р. – 89 місце [2].

Враховуючи соціальну значимість волонтерської діяльності в суспільстві у 2011 р. (нова редакція від 08.10.2016 р.) було прийнято Закон України «Про волонтерську діяльність» у якому: дається трактування понять «волонтерська діяльність», «волонтерська допомога»; визначені принципи та напрями волонтерської діяльності; зазначені права та обов'язки організацій та установ, які залучаються до волонтерської діяльності, права та обов'язки отримувачів волонтерської допомоги тощо.

Відповідно до цього Закону волонтерська діяльність – це добровільна, соціально спрямована, неприбуткова діяльність, що здійснюється волонтерами шляхом надання волонтерської допомоги.

Волонтерська допомога – роботи та послуги, що безоплатно виконуються і надаються волонтерами.

Волонтер – фізична особа, яка добровільно здійснює соціально спрямовану неприбуткову діяльність шляхом надання волонтерської допомоги [3].

Однак, волонтерська діяльність не завжди є безоплатною. Наприклад, волонтери – Добровольці ООН, які працюють у технічній, економічній, соціальних сферах мають право на отримання матеріальної допомоги для забезпечення щомісячного прожиткового мінімуму, право на покриття витрат на місцевий транспорт і підготовку до роботи, що виключає вивчення місцевих умов і мови. Вони також забезпечуються житлом і основними видами обслуговування. Більшість волонтерів ООН працюють в Африці, Азії.

Активно діє Американська організація Корпус миру США, яка фінансується правлінням США й об'єднує американських громадян, які бажають працювати за кордоном. Волонтери впроваджують різноманітні проекти і підтримують соціологічні, економічні, культурологічні та інші об'єднання.

Однією з особливостей волонтерського руху в Україні є те, що найчисельнішою групою волонтерів, які працюють у соціальній сфері є студентська молодь, серед якої більшість студентів – майбутніх соціальних педагогів/працівників, психологів. Участь у волонтерському русі дає їм змогу випробувати свої можливості в оволодінні фахом, набути професійні уміння і навички, зробити особистий внесок у вирішення соціальних проблем. Поряд з цим, волонтерство сприяє особистісному розвитку, набуття нових знань, розвитку лідерських якостей, творчих здібностей та ініціатив.

Одним із механізмів розвитку мобільності, соціальної активності молоді є Європейська волонтерська служба (ЄВС), яка, за підтримки Європейського парламенту, розпочала свою діяльність у 1996 році. Загалом, Європейська волонтерська служба була створена для того, щоб волонтери здобували необхідні вміння та навички, які впливають на їх особистісний та професійний розвиток, за допомогою неформальної освіти. Враховуючи

результативність діяльності даної служби, у 2000 р ЄВС була включена до програми «Youth», яку в 2007 році замінила програма Європейської комісії «Youth in Action» («Молодь в дії») [1].

Організація, що залучає волонтера до Програми «Молодь в дії», проводить навчання та покриває всі витрати, пов'язані з участю в проектах. У межах навчальних занять проводять: підготовчі тренінги (перед виїздом за кордон); ввідний тренінг (після прибуття до країни); оцінювальна зустріч (всередині реалізації проекту); підсумкова зустріч (після завершення проекту); різноманітні тренінги, спеціальні курси на протязі всього проекту. Витрати покриваються через: страхування; вартість проїзду; харчування і проживання; даються кишенькові гроші. Разом з тим, надається менторська підтримка, з'являється можливість брати участь у міжнародних обмінах, видається сертифікат учасника Програми «Молодь у дії» [4].

Варто зазначити, що починаючи з 1 січня 2014 року запрацювала програма [Erasmus+](#), яка стала результатом інтеграції семи проектів, що діяли під егідою Європейської комісії протягом 2007–2013 років, в тому числі і «Youth in Action» [4].

Отже, волонтерська діяльність на сучасному етапі розвитку суспільства є потужним засобом вирішення соціальних проблем, професійного та особистісного розвитку студентської молоді. Чудовою нагодою удосконалити свої знання і навички є закордонне волонтерство. Займатися суспільною працею в країнах ЄС, здобуваючи потрібні компетентності й уміння, які впливають на її особистий і професійний розвиток дає можливість Європейська волонтерська служба.

Джерела та література

1. Dorota Braziewicz, Marie Francard, Sylwia Jedra. Let's Begin EVS Chain Reaction! – Warsaw : Stowarzyszenie Promocji Wolontariatu, 2011. – P. 7. – 40 p.(англ.)
2. Вийшов 5-й Світовий рейтинг благодійності CAF. Україна – на 103 місці [Електронний ресурс] // Режим доступу :

<http://ridna.ua/2014/11/vyjshov-5-j-svitovuj-rejtynh-blahodijnosti-caf-ukrajina-na-103-mistsi/>

3. Закон України «Про волонтерську діяльність» від 19.04.2011 № 3236-VI, [Електронний ресурс] // режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3236-17>
4. Процак О., Дуткевич М. Волонтером у Європу. Путівник альтруїста. – Львів: Дизайн-студія «Папуга», 2010. – 80 с.